

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4283/11

לפני: כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' פוגלמן

העותרת: תנועת "אומץ" (אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי)

נגד

המשיבים: 1. שר המשפטים
2. היועץ המשפטי לממשלה
3. פרקליט המדינה
4. משטרת ישראל
5. מפכ"ל המשטרה
6. ראש אגף חקירות ומודיעין
7. הרשות לניירות ערך
8. סימנס ישראל בע"מ
9. חברת החשמל לישראל בע"מ

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרת: עו"ד יצחק מינא; עו"ד יעל סינמון

בשם המשיבים 1-7: עו"ד מיכל מיכלין-פרידלנדר

בשם המשיבה 8: עו"ד דוד גדעוני; עו"ד דורון קלישטיין

בשם המשיבה 9: עו"ד יעקב שרביט

פסק-דין

השופט נ' הנדל:

1. מונחת לפנינו עתירה למתן צו על תנאי המורה למשיבים 1 – 7 (להלן: המשיבים) ליתן טעם מדוע לא יורו על חקירה בעניין פרשת מתן שוחד של חברת סימנס ישראל בע"מ, היא משיבה 8.

בעתירה פורטה בהרחבה פרשת שוחד שבה מעורבים, לטענת העותרים, שופט בדימוס, חברי דירקטוריון חברת החשמל ובכירים בחברת סימנס ישראל בע"מ. העותרת פנתה ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיורה על פתיחת הליך פלילי נגד חברת סימנס ישראל בע"מ ומנהליה, בחשד שהם שילמו שוחד לעובדי ציבור על מנת לזכות במכרזי ענק. בסופו של יום קיבלה העותרת מכתב ממנהל מחלקת ניירות ערך, עו"ד אורלי דורון מפרקליטות מחוז תל אביב, בו נכתב כי מדובר בתיק מורכב ובשלב זה מנועה הפרקליטות מלפרט בפומבי את האפשרויות העומדות לרשותה כנגד המעורבים בפרשה, ובכל מקרה טרם התקבלו החלטות ביצועיות בעניין. ברקע יצוין כי הוגש כתב אישום בפרשה.

2. לטענת העותרת רשויות האכיפה אינן פועלות כלל כנגד המעורבים בפרשה. לשיטתה, מדובר באחת מפרשיות השוחד החמורות ביותר שידעה מדינת ישראל לנוכח העובדה שמעורבים בה בכירים רבים מהמשק הישראלי. כן הודגש כי מדובר בעבירות שבוצעו בשנת 2002, בעוד שבעבירת השוחד ההתיישנות על פי החוק הינה 10 שנים. משכך יש מקום לפעול במהירות נגד החשודים, ואף לכך יש ליתן משקל בבחינת שיקול הדעת של גורמי האכיפה. מכאן סבורה העותרת כי שיקול הדעת שהפעילו המשיבים לוקה בחוסר סבירות ובחוסר מידתיות.

מנגד טוענים המשיבים כי דין העתירה להדחות על הסף, מאחר והסעד המבוקש בעתירה הוא התערבות בשיקול הדעת של רשויות החקירה והתביעה. על פי ההלכה הפסוקה, בית המשפט נמנע מלהתערב בשיקול הדעת למעט במקרים נדירים ביותר בהם לוקה החלטת הרשות בחוסר סבירות קיצוני. בענייננו, לא נפל כל פגם בשיקול הדעת המצדיק התערבות של בית המשפט. המדינה חזרה על האמור במכתב שנשלח לעותרים, לפיו מדובר בתיק מורכב ביותר. הנאשם נעדר, ומשכך נבצר מהפרקליטות לנהל את התיק בבית המשפט. בשלב זה, כך נטען, מנועה הפרקליטות מלפרט בפומבי את האפשרויות והמגבלות למיצוי הליכים עם מעורבים אחרים בפרשה.

3. הלכה מושרשת היא שאין בית משפט זה נוהג להתערב בשיקול דעתן של רשויות אכיפת החוק בנושאים של חקירה פלילית והעמדה לדין, אלא במקרים חריגים בהם לוקה ההחלטה בעיוות מהותי או בחוסר סבירות קיצוני (בג"ץ 8874/10 שלמה לחיאני נ' משטרת ישראל (13.12.10)), בג"ץ 8749/06 עמותת אומ"ץ - אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי נ' היועץ המשפטי לממשלה (27.12.06) והאסמכתאות המופיעות שם ובג"ץ 10204/08 עו"ד מאיר הפלר ואח' נ' השר לביטחון פנים ואח'.

(9.3.09). או כדברי השופט א' לוי "יסודו של הכלל הנקוט בידינו, כי בית-משפט זה לא יתערב בהליכי חקירה המצויים בעיצומם" (בג"ץ 2128/06 דניאלה והרמן הילר נ' כבוד השופטת החוקרת נחמה נצר ואח' (28.12.06)).

מלאכת החקירה היא רבה, סבוכה ועדינה. העותרת לא הציגה תשתית עובדתית ומשפטית המבססת את המסקנה כי שיקול הדעת שהופעל כאן מחייב את התערבותו של בית המשפט. המשיבים הדגישו את מורכבות התיק ואת העובדה שהחשוד העיקרי בתיק אינו בארץ, ועל כן הם בוחנים את האפשרויות העומדות לרשותם. אין טענה שהמשיבים מתכוונים לסגור את התיק. אמנם המשיבים לא פירטו מהם ההליכים שבכוונתם לנקוט בהם. אולם היעדר פירוט זה נובע משיקולי חקירה. לטענתם, פירוט השיקולים בפומבי, עשוי לפגוע באינטרס הציבורי. באיזון הכולל ניתן לקבל את הטענה במסגרת עתירה זו. מהחומר עולה, שהחקירה רבת היקף ומקימה אתגרים. בראיה זו לא מצאנו כי מדובר בתיק בו הוכח ששיקול הדעת של המשיבים לוקה בעיוות מהותי או חוסר סבירות קיצוני. יחד עם זאת, ראוי שהמשיבים יתנו משקל לטענת העותרים, כי הזמן שעומד לרשותם אינו רב לנוכח מרוץ ההתיישנות. זאת מבלי להביע עמדה בדבר הזמן העומד לרשותם התביעה להשלמת החקירה במקרה דנא.

4. העתירה נדחית על הסף. אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ז בטבת התשע"ב (22.1.2012).

שופט

שופט

שופט